

השבועון המצויר לאינפורמציה המערכת והמנהלה:

רח' לילינבלום 12, תל-אביב ת.ד. 136, מל. (ומני) 68785

21/2

מכתבים

הדו"ח על מוסדות חולי הרוח

הגני מתכבד להעיר למאמכם על חולי הרוח (העולם הזה 719): אני מסכים למה שנאמר בשער העתון. אולם פרטים המאמר עצמו וציוניו ותמונתו אינו נכון. המאמר היה מתאים למוסדות הציבור הנוגעים בדי, ולא לקהל הרחב. טעות מוחלטת היא לקבוע במאמר שבין הרופאים לא היו כאלה שהתלוננו ובקשו לתקן.

ר"ד חיים שטארקאיתן, ירושלים העולם הזה שחח את אמנם נמצאו רופאים אמיצים. אולם הוא התיאש מפתרון הבעיה והיסול המצב המחפיר כל עוד לא הופעלה דעת הקהל.

הדו"ח הוא מועזע ולא ישנתי כל הלילה. על שלום כהן לומר ספרי זועזוע, כי הוא מספר בצורת ספרי שדלוק הולמס.

רוב כהן, ירושלים ההבדל הוא שהפגם הקורבנות הם בשר ודם, לא פרי של דמיון.

לדעתי טענה ברסום דו"ח זה. אנשים אלה עומדים מחוץ לחברה, ומוטב להשאירם שם. בריא סולד משמוע עליהם.

שמואל לויך, ירושלים דוקא להגנת אנשים כאלה קיים עתון. טבלם של האומללים לא היה אפשרי לולא עמדת "מחוק לחברה".

אחרי מותמר מוסאדק ואבא אבן, הניע תור ההתקלפותיות גם למערכת עיתונכם. (העולם הזה 719). מה יורה אם עורך המסגרת הנכבד יתקבל לראיון אצל ראש ממשלת פרס 7 דוד רוזין, תל-אביב שניהם יתעלפו.

רומי, 1951

בהעולם הזה (716) צולמה בחורה עם סטן. אך ידית הדריכה הייתה בצד שמאל (בשביל שמאלית?) והמסגרת בצד ימין!

יצחק קישון, נהריה הסטן שינה את דמותו כדי לאפשר למחזורי קתו הנחמדה לפנות אל פנים העמוד.

אני מצטערת שלמרות זכרונך הקלוק, הרניני זור כתב עדיין היטב שנובלות בפתח-הקנה ונרתי שם קרוב ל-12 שנה. אני מבקשת את סליחתה של לאה קולונסקי (העולם הזה 718) בעלת הזכרון הנפלא (עד כדי כך שזכרה אותי, בו בזמן שאני אני מכירה אותה כלל) שלא הזכיר בין כל הפרטים החשובים שנכתבו בקשר אלי שנתי 4 שנים גם בכנייבוק. כדי להרניעני אני רוצה לציין שאינני מתימרת להיות רותי ויעקב ביה החלמי, היכן ויענו לי מתן יואלי ויעקב בית החלמי, היכן כבעני שאני מלמדת לתלמידי לא להתנאים לצבא, שאני הולמט על בעל עשיר ועל הולכיכוד?

רות גורמן, רומי, 1951

הנביאים לא שיקרו

מיד אחרי "הדו"ח על מוסדות חולי הרוח" פרסם מאמר ארוך על ספרו של אחד הולקובסקי, המספר על התנשנות כדור הארץ בכל מיני כוכבים.

לא ברור לי אם מאמר זה שייך לדו"ח, או שמר הולקובסקי בכל זאת נורמלי.

רות גוברמן, חיפה מר הולקובסקי אינו יכול להחשב לפחות נורמלי מאשר אלפי בעלי תיאוריות מדעיות אחרות, שנחשבו בזמנם למשוגעים: דה"ר וינצ'י, גלילאו, איינשטיין.

ביאדיק הפרנקים

על אף היותי אשכנזי, אינני מזדהה בהחלט עם דעתו של יחזקאל בניקר על הפרנקים (העולם הזה 716). איני חושב שהבעיה המורה כל כך, וכראיה:

באו עיני

מקח וממכר

את הסיפור הבא אמנם לא ראיתי במו עיני, אך לדעתי הוא טוב מדי מכדי שיאבד:

אחד מראשי המ"ד (אפשר להד" ביק את המעשיה לכל אחד מהם, ה" מצויד באשה מת" אימה) בא לאמריקה, נאם כאשר נאם, לחץ ידים כאשר לחץ. לי בסוף ניגש אליו מ"ד הג' יהודי אמריקאי והכריז: "אדוני ה" שר, הרשה לי למסור לך כמתנה צנועה מכונת קאדיאלק 1951!"

"לא! בשום אופן לא! אינני יכול לקבל מתנות!" נמנם הישראלי. "אט כן," חייך האמריקאי, "תוכל לתת לי תמורתו 5 טנטים!"

המנהיג הישראלי פשפש בכיסיו, חיפש מטבע של 5 סנטים אך מצא רק מטבע של 10 סנטים. פתאום תפשה אותו אשתו ברועה, לחשה באזניו: "תיקח שנים!"

הקורא אמיתי שמואלי, תל-אביב, זוכה בפרס של לירה (בלי שני קא"דילאקים).

יש להביא שערך כה לא התפרסם אף מכתב התומך בדעותיו.

אולם אינני מסכים גם לדבריו של חיים טסה שיש להחרים את ביאליק. אין אנו עשירים במי שורדים כמחבר "מתי מדבר", "הברכה" ועוד, עד כדי כך שאפשר יהיה לנווד את ידנו בבלג מסוג אחד, שספק אם נאמר כלל ואשר ודאי לא נאמר בשעה רצינית.

ראובן פיטרקובסקי, קרית חיים ידעו על העיתאקים והתמימים כי בארצנו קיימת חרבות, בעיני ראיתי כיצד חששה ברנשים כאלה הפילו אשה הרה מאוטובוס על שהעירה להם למה נדחקו בתור.

סטן ג'ונסון, רמת-גן טוב להכיר טיפוסים כמו יחזקאל בניקר המגלג מים בתוכם את רוב האשכנזים. יודע אני לאידיאן אנדרוויכין קרלוב על כי דאג לאנשים מסוגו והכין להם את משלו:

חיקוי נכון אינו עוון בו כל אדם ימצא תועלת, אך ישמרנו אל עליון מן החיקוי מתוך אלוות. חנה כהן, תל-אביב

תשבין מצוייר

לפני שבועיים שלחתי לכם את פתרון התשבץ המצוייר. לתמהוני הנדול לא מצאתי את שמי בין פותרי התשבץ הג'ל שזוכו בפרס.

א. ב. צבאח, חיפה שותפים לתמהוני הנדול של הקורא צבאח: 2522 איש.

החידון הבלשי

אני חושב שבחידון האחרון שפיתם, הנרצה מצולם כשהוא נופל אחורה בזמן שעלה במדרגות, לפי החידון הוא צריך לרדת במדרגות. האם הוא הלך אחורנית?

גרשון קנפר, חיפה

אם ינסה הקורא קנפר את הדבר בעצמו, יוכח שברוב המקרים יפול גם הוא בצורה זו.

בניגוריון והילדים

לדעתי עליכם לצאת נגד בניגוריון המעורר את הילודה בארצנו, היות והיא טובה למדינות. אין זאת אומרת הם וחיליה שאין להילד ילדים בכלל, אלא שכל הפחות לא יעוררו את העניים וחסרי הכלכלה, אשר ממילא כל שאיפתם להרבות מנוע משפחתם, כי לשם מה נולד האדם? האם רחם כדי להתמרמר מחוסר מזון, בערות ושאת אחים בחיי, ובה למלא את שאיפת הוריו בריבוי פרייתם?

מאיר ילון, טבריה

בשבוע הבא בה עולם הזה: חידון קולנועי מפי 2 עם 10 פרטים קולנועיים.

ה ש ע ר

לא מכבר הגיעה לארץ טבעת משובצת פנינה. מקום המשלוח: טוקיו, יפאן. התעודה: רות זקהים, תל-אביב. השולח: חייזר הגר ביפאן, שראה את רות זקהים בשעה שהיה בארץ, משחקת בתפקיד הראשון בחיות הנגב באות העירה, והתרשם ממנה.

הוא לא היה היחיד שהתרשם מהשחקנית הצעירה, קלת התנועה, שמילאה באופן זמני את התפקיד הזה, ולפני כן את תפקיד המשרתת בבני הדוקטור (הממטאט). התפקיד היה זעיר, אך מדי היכנס המשרתת המתימה לחדר, עברה רוח קלילה באולם.

חיילים שראו את רותי במשך שלוש שנים בלהקות הצבאיות, לא התפלאו על הצלחתה, קיוו לעלייתה המהירה במקצוע. בתקופת שרותה רכשה לה ידידים בלתי ספורים. ידידים אלה נתרבו כשהחל קולה נשמע על גלי צה"ל.

רותי, בת 22 (חברתה טוענת: רק 21½) היא ילידת הארץ (למרות שרבים משוכנעים שהיא יקית, בשל עשיתה רושם כה מחונן) גדלה בכפר יחזקאל, בעמק. לולא נזכרו הוריה בעוד מועד לעבור לחיפה, ספק גדול הוא אם היתה מופיעה היום על הבמה. לדעת חבריה: כשרון גדול היה הולך לאיבוד.

בניתיים קיבלה רותי תפקיד קטן בהיממה. אין היא מצפה לפסיצות. המתכון שלה: עבודה קשה, לימוד מתמיד.

כך את המדורים. סדר הפופולריות של המ"ד דורים: מקום ראשון במדינה. מקום שני חכל העולם, מקום שלישי במרחב. אחריהם באים המדורים האחרים, אשר על סידורם אין דעה אחידה לקוראים.

סיפוק רב ביותר גרמה למערכת העובדה שחלק מה גדול של הקוראים להוט אחרי המדור במרחב. נראה שזו אחת מהמפכות של עתון זה. עוד לפני שנתיים היה מוסכם בעיני עמוגאים שאין הקורא העברי מתעניין בערכים, והידיעות על השינוטון, לונדון, בל-גרד ופינסק העמידו בצל את הידיעות מקי-היר, קלקליה וחלב. היום אומר התלמיד אפרים ריבקינד, בן 17, מרחוב בן-יהודה 6 תל-אביב, שהמדור במרחב מעניין אותו יותר מכל מדור אחר ואין כמעט תשובה המקציבה למדור זה מקום למטה מן השלישי.

לא כל הקוראים השתמשו בזכותם להעיר הערות למערכת. הקוראה תחיה שופמן, עקרת בית בת 25, מיד אליהו, רחוב מרגוליון 11, אומרת בפשטות: "חס ושלום!". בנימין שליט, תלמיד בן 16 מרחוב פנורמה 10, חיפה, מסתפק לאמור: "המשכיל בדרככם, מוקח!" אולם רותי איזקוביץ, פועלת בן 23 מרחוב בות, האומרת שהיא קונה את העתון ביום ה' בשעה 5.30 בבוקר, קוראת אותו מדף לדף ועובירה אותו ל"קריאה 40" חברי מקי"ב במ"קום, אומרת שיש בו זולות אמריקאית ושהאוביקטיביות שלו מפוקפקת. אב סט, פקיד פה, דורש פחות רכילות וסר"קסטיות. שועה שפירא, אחות מתלמדת, בת 17, מביי"ת

בלינסון, רוצה יותר מוסיקה ואילו יוסף רר מינקביץ, אורג בן 22 מרח' ילום 102, רמת-גן, דורש של המערכת לפרסם את מכתבי ה"קוראים בשלמותם, (לוא נתקבלה ההצעה, היתה התוצאה שששה עשר העמודים ית"מלאו מכתבים בלבד).

לא פחות מעניין היה משאל שני: תחרות הבחירות של העולם הזה. מסתבר שחבל היה לבזבז כמה מאות אלפי לירות על עריכת בחירות כה נרחבות. מספק היה לשאול את 4000 הקוראים של העולם הזה שהשתתפו בתחרות כדי להגיע לאותן התוצאות בהר צאות מועטות. שכן התשובה הממוצעת התיקבה עד כדי חצי אחוז לתוצאות הבחירות. הטעות הגדולה ביותר של קוראים רבים היתה מעציבה, כי לא היתה צריכה לקרות דוקא לקוראי העולם הזה: הם התעלמו לגמרי מקיומם של ערביי ישראל, שהכריעו בבחיר רות. נזכור נבאה זאת המערכת לא פעם לפני הבחירות. תוצאה מהתעלמות זו היא שאותה חלוקה של קולות גרמה לתמונה מווייפת. כמעט אף קורא אחד לא נתן למפא"י רוב יציב, כדרישתה. לוא קראו תועלמגלי המפלגה אלפי תשובות אלה שנערמו על שולחן המ"ד רכת בשבוע לפני הבחירות, ייתכן שהיו מש"גים את הקו שלהם בעוד מועד, נוקטים ב"עמדה מתאימה יותר למצב רוח הבוחרים. אך כאמור התעלמו הקוראים, שנתנו למפא"י מ"ד 35% שישטית, חשמלאי רדיו, רח' נצרה, טבריה) עד 39% (בינה וינער, חופרת בת 50, רח' 342 מס' 9) מן העובדה שאפשר היה לצפות. לפחות לחמשה צירים מפא"ים ערביים, שישנו את פני הדברים.

כמעט כל הקוראים צדקו ביחס לכוחה של מפ"ם (המקסימום 18%, המהנדס אברהם קפרמן, רח' גאולה 26, חיפה) והדתיים (מק סימום 14%, יהודה האז, רמתיים), הפריזו בכוחה האמיתי של חירות (13%, הפרדסן יחזקאל ויזונסקי, רח' יעל 4 ת"א, בן 61). המחלוקת האמיתית היתה ביחס לכוחם של הצ"כ: בה בשעה שרוב הקוראים התקרבו למציאות, הקציב להם מאיר שניצקי, מרח' קוק 40, ת"א, רק 9%, בעוד שכמה (אופ-טימיסטים או פסימיסטים) נתנו להם עד 25%.

לפי המקצוע מתחלקים בעלי המשאל כל-הלך: מקום ראשון לתלמידים, שני לפועלים, שלישי לפקידים, רביעי לבעלי מקצועות חופ-שיים, חמישי לחיילי צה"ל, ששי לאיכרים. מעניינים במיוחד תשובותיהם של חיילי צה"ל. למרות שהעולם הזה הוא השבועון היחיד שאינו מגיע לחיילים בצנורות הצבאיים (בגלל סיבות הלשוט בערפל), הרי טוענים החיילים שהעולם הזה הוא הקורא ביותר.

אפרים ליבר, ד. צ. 280, צה"ל, בן 21, אומר שרוב המחלקה קוראת את העתון שהוא קונה. חימאי זלקה גיברון, רח' מגדלי מוכר ספרים 28, תל-אביב, בן 18, אומר: "אני והחברת (חמאל)". (אגב, הוא טוען שרותי משעממת אותו, תובע להחליפה בדונלד דאק). ואילו קצין צה"ל צבי פרת, רח' סירקין 30, גבעתיים, בן 24, אומר שיש לו הרבה מה להעיר, אך לא די בשורה אחת. הוא מוזמן להשתמש בכמה שורות נוספות.

רביטוראית דליה בלומנטל, ד. צ. 167 צה"ל, מציינת, כדרך מהמאה, שקוראים את העתון "כל אלה שאוהבים עתון קל וטוב כאחד", ואילו רביסמל מאיר מאיר, ק/44336, אומר שקוראים את העתון אשתו וכ-10 חיילים חברים.

לשאלת המקצוע עונה רחל יצחקוב, בת 22, מרח' מקוה ישראל 26, תל-אביב, שלא הספיקה בכלל למדוד מקצוע, כי התחננה בגיל 16. למולה לא היה קיים לפני שני שנים החוק האוסר זאת.

לפי איזה סדר נקרא העתון? מלבד המ"ד דורים הקטנים הנקראים כמובן לראשונה (חידונים, רותי, במו עיני) נראה שהקורא הממוצע קורא תחילה את עמוד שניים, אחר כך הירפורטיות המצויירות הגדולות, אחר

2